

50. møde

Onsdag den 21. april 1982 kl. 13.00

Dagsorden:**1) Spørgsmål til ministrene.****2) Første behandling af:**

Forslag til folketingsbeslutning om global råstofskat på den danske stats olieindtægter [af Riishøj (SF) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 50).

3) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en naturkatastrofefond [af Dyremose (KF) og Ivar Hansen (V) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 51).

4) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om erstatningsregler for skade på fiskeriredskaber m.v. [af Tørnæs (V) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 55).

5) Valg af 5 medlemmer og 5 stedfortrædere til Europarådets rådgivende forsamlings 34. ordinære samling.

(Jfr. tidenden sp. 5194).

Meddelelser fra formanden:**Tredje næstformand (Mette Madsen):**

Fra medlem af folketinget *Tove Niemann*, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 26. april atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Henning Rasmussen* (Roskilde a.)'s, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

I skrivelse af dags dato meddeler justitsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Straffene for berigelsesforbrydelser m.v.).

(Lovforslag nr. L 183).

Forslag til folketingsbeslutning om en forsøgsordning med samfundstjeneste.

(Beslutningsforslag nr. B 80).

I skrivelse af gårds dato meddeler socialministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser for Færøerne om sociale ydelser. (Forhøjelse og teknisk justering af satser m.v.).

(Lovforslag nr. L 184).

Medlemmer af folketinget Gert Petersen (SF), Margrete Auken (SF), Riishøj (SF), Ebba Strange (SF) og Pelle Voigt (SF) har meddelt mig, at de ønsker til udenrigsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvad kan udenrigsministeren oplyse om Danmarks forberedelser til FN's ekstraordinære generalforsamling om nedrustning?«

(Forespørgsel nr. F 20).

Medlemmer af folketinget Anders Poulsen (V), Anders Andersen (V), Henning Christophersen (V), Ivar Hansen (V) og Fogh Rasmussen (V) har meddelt mig, at de ønsker til ministeren for skatter og afgifter at stille følgende:

Forespørgsel.

»Vil ministeren redegøre for indholdet af betænkningen fra det af ministeriet for skatter og afgifter nedsatte retssikkerhedsudvalg, herunder om ministeren vil fremsætte forslag svarende til betænkningen, og om ministeren agter at stille yderligere forslag til styrkelse af retssikkerheden, f. eks. om fradragsret for skatteyderne vedr. udgifter i forbindelse med skattesager?«

(Forespørgsel nr. F 21).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Justitsministeren (Ole Espersen):

[Justitsministeren]

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Straffene for berigelsesforbrydelser m.v.).

(Lovforslag nr. L 183).

Lovforslaget indebærer først og fremmest en sænkning af strafferammerne i straffelovens §§ 285–287 om de almindelige berigelsesforbrydelser. Ved lovforslaget lægges der op til en sænkning af strafudmålingerne i disse sager med gennemgående $\frac{1}{3}$ i forhold til de straffe, som idømmes i dag, og til en udvidet anvendelse af betingede domme og bøder. Lovforslaget berører således ikke straffene i sager om den egentlige økonomiske kriminalitet og ej heller i sager om røveri, skattesvig, indsmugling m.v. Forslaget medfører endvidere en nedsættelse af mindstetiden for prøveløsladelse fra 4 til 2 måneder.

Forslaget skal ses i sammenhæng med to hovedtendenser i de senere års kriminalpolitik: dels det almindelige ønske om at søge gennemført en begrænsning i anvendelsen af frihedsstraf, dels en tendens i retning af en omvurdering af forholdet mellem strafudmålingen for forskellige typer af forbrydelser.

At lovforslaget fremsættes nu, skal ses i sammenhæng med de nuværende meget alvorlige kapacitetsproblemer inden for kriminalforsorgen. Ifølge en udtalelse af 26. januar 1982 fra en intern arbejdsgruppe under justitsministeriet – den såkaldte belægsprognosegruppe – har udviklingen i kriminalforsorgens kapacitetsbehov i de senere år været præget dels af en stigning i kriminaliteten, dels og navnlig af en stigning i antallet af langvarige frihedsstraffe, til dels som følge af en stigning i antallet af grove forbrydelser, herunder narkotikaforbrydelser og røveri. Bl.a. som følge heraf er der gennem de senere år både indtrådt en betydelig stigning i den samlede strafmasse, som skal afsones, og en betydelig stigning i belægget af varetægtsfængslede. Belægsprognosegruppen har beregnet, at afsoningskapaciteten i fængslerne, der i dag er på ca. 3.700 pladser, bør øges med godt 500 pladser, såfremt der skal skabes mulighed for afsoning af en samlet mængde frihedsstraf svarende til den, der blev idømt i 1981. Belægsprognosegruppen giver i udtalelsen udtryk for, at der meget

hurtigt bør gennemføres foranstaltninger med henblik på at løse de nuværende betydelige kapacitetsproblemer. Jeg deler denne opfattelse.

Det vil efter min mening ikke være ønskeligt at søge de meget alvorlige kapacitetsproblemer løst alene ved en udvidelse af kapaciteten i kriminalforsorgens afsoningsanstalter. En sådan løsning på problemerne ville i øvrigt næppe heller være praktisk mulig.

Jeg har derfor anset det for rigtigst bl.a. at lægge op til en kriminalpolitisk løsning, som viderefører ønsket om en begrænsning i anvendelsen af frihedsstraf. En sådan løsning vil medføre en væsentlig lettelse af kriminalforsorgens kapacitetsbehov, men vil ikke være tilstrækkelig til at løse de foreliggende problemer. Det kan i den forbindelse nævnes, at lovforslaget ikke kan forudsættes at ville reducere kapacitetsbehovet med mere end ca. 250 pladser. Det vil derfor tillige være nødvendigt at søge tilvejebragt bevillingsmæssig baggrund for en udvidelse af kriminalforsorgens afsoningskapacitet. Jeg er samtidig indstillet på at søge tilvejebragt mulighed for en styrkelse af det kriminalpræventive arbejde, særlig med henblik på bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en forsøgsordning med samfundstjeneste.

(Beslutningsforslag nr. B 80).

Spørgsmålet om at gennemføre en sådan forsøgsordning har ved flere lejligheder været drøftet i folketinget, senest den 25. februar 1982. Under denne debat, der fandt sted på grundlag af min redegørelse af 16. februar 1982, var der en overvejende positiv stemning for at gennemføre en forsøgsordning med samfundstjeneste. Jeg gav ved den lejlighed tilsagn om at fremsætte et forslag til folketingsbeslutning vedrørende en sådan forsøgsordning.

Som det fremgår af beslutningsforslaget, lægges der op til at gennemføre forsøgsord-